

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876

NO. 7. — ŠTEV. 7.

NEW YORK, SATURDAY, JANUARY 9, 1926. — SOBOTA, 9. JANUARJA 1926.

VOLUME XXXIV. — LETNIK XXXIV.

“KULTURNO” DELO NA KITAJSKEM

Tekom stavke kitajskih tekstilnih delavcev so igrale Združene države jako čudno vlogo. — Značilno pismo ameriškega inženirja. — Kitajce so obstreljevali s topovi. — Borba z neoboroženimi delavci. — Duša resničnega imperijalizma.

Neki newyorški radikalni list je objavil naslednji članek:

Kakšno vlogo so igrale Združene države tekom stavke kitajskih tekstilnih delavcev v Šanghaju? Ali so se ameriški mornariški vojaki in mornarji aktivno vdeležili zasledovanj in umorov, katere je izvršila takrat takozvana “mednarodna policijska sila” na kitajskih tleh nad moškimi, ženskami in otroci, ki so mirno, s pomočjo stavke, protestirali proti neznosnim delavskim razmeram in stradalnim plačam? To so vprašanja, katera se je že pogosto stavilo. Washington, podpiran od vsega kapitalističnega časopisja, je poudarjal plemenito nevtralnost, katero so zavzele ameriške čete na kitajskih tleh ter v kitajskih zadevah. Noben angelj ni tako čist kot je državni department Združenih držav, kadar se tiče stvar Kitajske. Baš tako nima kitajska republika, — neglede na kitajski narod, — nobenega gorkejšega, zanesljivega in odkritosrčnejšega prijatelja kot je ameriški finančni kapital.

Seveda, v delavskem časopisju dežele so bile povsem drugačne stvari. Vedeli smo, da je Amerika del one imperijalistične količine, katere ni mogoče definirati in ki ribari na Kitajskem v kalnem. Vedeli smo, da skuša tam ameriški finančni kapital dobiti koncesije, se vgnezditi v deželi ter spravljati v svoje žepe velikanske dobičke, ki so posledica neusmiljenega izkoriščanja kitajskega naroda. Raditega je bilo delavsko časopisje takoj prepričano o tem, da je Washington prav tako sokriv pri zločinih, izvršenih na Kitajskem nad kitajskim narodom kot Anglija, Japonska, Francija, Italija in Belgija.

Kar smo izjavljali tedaj, v dobrem poznavanju narave ameriškega imperijalizma, je bilo potrjeno sedaj s pismom, ki je padlo v roke čikaškemu listu, Daily Workers. To pismo je pisal neki v Šanghaju nastanjeni ameriški inženir svojemu prijatelju in ki prav ničesar ne prikriva, pač pa prihaja z resnico na dan.

Naprej izvemo iz pisma, da so bili Kitajci, katere so obstreljevali s topovi ter povražali z oklopnimi avtomobili, vsi neoboroženi. Zakaj pa so bili neoboroženi? — Ker smo jim tekom številnih pogonov, ki so se vršili pozimi in poleti, odvzeli vse orožje. — Kitajci niso imeli nikakega orožja več, vse je bilo v naši lasti. — Od “tujih hudičev” ogroženi kitajski tekstilni delavci in dijaki so imeli le nože, gorjače in srpe, da se branijo proti strojnim puškam, oklopnim avtomobilom ter modernim repetirkam.

— Še nikdar v svojem življenju, — je pisal inženir, — nisem bil tako brutalen kot sem bil onega dne, 30. maja preteklega leta.

— Masaker se je lepo pričel. Najprej jih je padlo sedem. Ceste so bile polne poganov, ki so lezli, vsi krvavi in kričeč, po vseh štirih naprej. Pozneje ti bom sporočil podrobnejše stvari, ki niso bile sporočene zgodovini ter ne objavljene v listih. Ceste so bile od prelite krvi spolzke.

— Razbijali smo kosti, črepinje v masah. Ameriški mornar je ponos Šanghaja. Naši fantje so si pridobili srca vseh s svojo močjo ter izurjenostjo v streljanju. Napadli smo takozvani Dung Dah Medical College ter vrgli dijakke na cesto. . . Na najmanjšo provokacijo sem pričel razbijati kitajske črepinje. Bog daj, da bi to orijentalno tolpo zadržali iz naše domovine ter jo pustili tam, kjer najboljše uspeva.

To je par cvetk iz bogatega zaklada imperijalistične kulture, ki sili v tuje dežele, da izkorišča miloljubne moške, ženske in otroke ter jih smatra naravno za prosto divjačino.

Nikakega miru v antracit. industriji.

Sporazum med premogarji in delodajalci je prav tako oddaljen kot je bil kdaj poprej. — Nobena stranka noče popustiti.

Po zagotovilih obeh strank na konferenci antracitnih delodajalcev ter zastopnikov United Mine Workers se ni dosedaj položaj v stavki premogarjev še prav nič izpremenil. Obe strani sta tako dalje od sporazuma kot sta bili prvi dan stavke. Vsa znamenja kažejo da zavlačujeta obe strani pogajanja, ne da bi mislila na resen boj, kot sta delali to že dolgo vrsto let.

Včeraj ob polšestih zvečer je objavil časnikarski zastopnik United Mine Workers, Searles, da bodo danes zjutraj ob enajstih nadaljevali s pogajanjem, potem ko se je včerajšnji dan brezuspešno razpravljalo o položaju. Časnikarska agenta podjetnikov in organizacije delata složno skupaj, kot izza pričetka konference. Vzdržujeta se vsake propagande ter molčita glede poteka pogajanj.

Ker je prišel John Lewis, predsednik United Mine Workers v Union League klub šele ob poltretih popoldne, se je vzdržalo poročilo, da je bil v telefonski zvezi z Williamom Greenom, predsednikom American Federation of Labor, Lewis ni ničesar izjavil glede tega poročila in vsled tega se domneva, da je bilo utemeljeno. Konferenca se je odločno izrekla proti poročilu, ki je krožilo dan poprej, da je bil namreč dosežen sporazum.

Obe strani sta skrajno pesimistični glede možnosti med-ebojnega sporazuma.

Lastniki premogovnikov, ki vedno kriče, da bi radi plačali premogarjem več, če bi mogle prenesti to njih družbe, se odločno branijo sprejeti predlog, ki bi jih prišil, da predložijo vse svoje knjige v revizijo. Hočejo predložiti le nekatere.

PHILADELPHIA, Pa., 8. jan. Trgovska zbornica in druge kapitalistične organizacije zahtevajo od gubernerja Pinchota, naj izpolni izpremembo rudarskih postav Pennsylvanije. Pri tem ne gre za nič drugega kot lažjo uporabo stavkokazov. Dosedaj so ostala tozadevna prizadevanja podjetnikov brezuspešna.

Deset centov za čašo žganja.

V brooklynskem zveznem sodišču je obsodil sodnik Moskowitz Engmana Inglebransena na tri deset dni ječe ker so mu dokazali, da je prodajal v svojem salonu žganje po deset centov kozarec.

Kakšno je bilo tisto “žganje”, si lahko vsakdo misli.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA
“GLAS NARODA” NAJVEČJI
SLOVENSKI DNEVNIK
V ZDRUŽENIH DRŽAVAH

Pozor čitatelji!

Ravnokar smo prejeli še nekaj

BLAZNIKOVH PRATIK.

Kdor jo hoče imeti, naj jo hitro naroči.

CENA JE 25 centov.

SLOVENIC PUBLISHING CO.
82 Cortlandt Street
New York City

Dr. Lorenz dospel v Združene države.

Dr. Adolf Lorenz, slavni kirurg z Dunaja, je zopet dospel v New York. — Dal je par upoštevanih vrednih nasvetov.

Nekoliko havariran od močnega viharja, s katerim se je moral boriti na morju, je dospel semkaj iz Evrope Canardov parnik “Bengaria”.

Med potniki se je nahajal tudi slavni dunajski kirurg, dr. Adolf Lorenz, ki je kljub svojim tri in sedemdeset letom še vedno svež in čel kot kak mladenič. Neki časnikarski poročevalec, ki je oblegal zdravnika v družbi svojih tovarišev, ga je vprašal, kaj počne, da ostane tako mlad. Dr. Lorenz je odgovoril s pridigo, ki je pač upoštevana vredna. Rekel je, da se preveč govori o zvišani življenjski energiji. Amerikanev. — Če hoče postati človek star ter pri tem svež, mora vršiti vse zmerno. Tudi takozvane slabe stvari je treba uživati zmerno. Tako je na primer alkohol zelo dobro sredstvo, da postane človek star. Pretiravanje seveda škoduje, a človek se tudi lahko uniči s preveliko požrešnostjo, prenapornim delom ali s pretiranim športom. Le s spanjem se človek ne more ugonobiti. Nevtrajno je, koliko spanja lahko prenese človek.

— Nesreča z Amerikanci je, da morajo vse pretiravati. Preveč jedo. Če sploh pijejo, pijejo preveč. Igrajo preveč energično in če so udani športu, ga pretiravajo, a spijo premalo. Nepristojno se jim muči ter si ne vzamejo dovolj časa, da bi v miru postali stari. Smajate se kar le morete. V moji domovini je težko smejeti se, a vendar se smejem.

Pogreb italijanske kraljice - matere.

Pogreb Margherite, italijanske kraljice-matere, bo teknoval s pogrebom kateregakoli italijanskega kralja. Truplo bodo v nedeljo privedli iz Bordighere v Rim.

RIM, Italija, 8. januarja. — Pogreb kraljice-matere Margherite bo slovesnejši kot je bil pogreb kateregakoli italijanskega kralja. Cerimonije so s pričele včeraj v Bordigheri, kjer se je vršila na trgu De Amicis maša-zadušnica, katere so se udeležili vojvoda iz Genove s svojimi sinovi, zastopniki fašistovske milice ter ljudje iz vseh mest ob Rivijeri.

Na krsti je ležal velik venec temnordečih lilij, dar ministrskega predsednika Mussolinija, o katerem je rekla nekoč kraljica Margherita, da je resničen prijatelj savojske kraljevske hiše.

Vlak, ki bo obstajal iz prozoraih observacijskih vozov kot se jih počinjajo turisti, je bil prirejen tako, da bodo lahko videli ljudje krsto, ko jo bodo vozili skozi različne province v Rim.

Pričakovati je, da se bodo vršile uveljavljene cerimonije v soboto v Bordigheri, ko bodo prevedli trupla kraljice na postajo. Da se ne moti redne železniške službe, se bo pričelo potovanje v nedeljo ponoči, in vlak bo dospel v Rim v ponedeljek zjutraj.

Na tisoče turistov v Bordigheri je vpisalo svoja imena v posebno knjigo, ki se nahaja pri vratih kraljeve vile v Bordigheri, in br.

Razkritje komplota na Madžarskem.

Sto tisoč mož je bilo ba- je v Budimpešti pripravljenih na državni preobrat. — S privoljenjem Horthy-ja je bilo ba- je vse pripravljeno, kc se je razkrila zarota.

BUDIMPEŠTA, Madžarska, 8. januarja. — Kot je ugotovila dosedanja preiskava, je bilo ba- je pripravljenih sto tisoč mož za izvedbo državnega preobrata, p- to- m katerega naj bi se spravilo nadvojvodo Albrehta na madžarski prestol.

Med temi se je nahajalo 77.000 mož redne armade, katero kontrolira regent Horthy; 25.000 policistov, orožnikov in carinskih uradnikov ter nekako 40.000 fašistov ali skrajnih nacionalistov. Trdi se, da je bil admiral Horthy popolnoma zadovoljen z gibanjem ter pripravljen odstopiti kot regent, da bi se Albrehtu omogočilo zasedenje prestola.

Najnovejša dejstva v slučaju kažejo, da niso vodili kneza Ludovika Windischgratza v veliki ponarejevalni zaroti izključno le politični motivi. Glasilo se je, da naj bi služil ponarejeni denar pospeševanju načrtov, da se spravi nadvojvodo Albrehta na madžarski prestol.

Poluradna madžarska brzojavna agentura opozarja na dejstvo, da pripadajo osebe, ki so bile aretirane v zvezi s ponarejevalno zaroto, različnim političnim strankam in to dejstvo ne more potr- diti trditve, da je bila politika edini motiv.

Albreht sam zanika to ter izjavlja, da ni bil že leta in leta v nobenem stiku s knezom Windischgratzom.

Policija je ugotovila, da se je izdelovalo ponarejene bankovce v uradu madžarske vlade za tiskanje zemljevidov. Dobila je popolno priznanje od Ladislava Zerou, ki je tiskal bankovce s pomočjo Ivana Viraga, Ludovika Kissa in Ladislava Spardinga. Tiskalni stroj so našli v neki prodajalni starega železa.

Odredba proti stavki železničarjev.

WASHINGTON, D. C., 8. jan. Zastopniki železniških uprav de- že- le in organiziranih železničar- jev so se dogovorili, da bodo privolili v osnutek zakona, s katerim se bo odpravilo takozvani “Railroad Labor Board”. Pri sporih med železniciami in njih uslužbeneci naj bi bilo izločeno splošno občinstvo in uravnava bi se prepustilo neposredno prizade- tim strankam. Če bi se ne mogli obe stranki zediniti, naj bi pred- sednik imenoval razsojevalno o- blast in obe stranki se bosta obve- žali, da ne bosta napravili nika- kih korakov v teku tridesetih dni po objavljenju izvida te oblasti.

Cerkveni svet v sovjetski Rusiji.

MOSKVA, Rusija, 7. jan. — Tukaj je stvarilo šest nadškofov poseben cerkveni svet. To je bilo potrebno, ker je bila ruska cerkev brez glavarja, odkar so boljševiki zaprli patriarha Petra Krutinsk-kega, naslednika patriarha Tihona.

zjavni urad je bil preplavljen z 20.000 socialističnimi brzojavkami iz vseh delov sveta.

Na vseh postajah ob Rivijeri, b- de tekom čitane maše ob posebnih, v to namen zgrajenih altar- jih.

JUGOSLOVANSKA DELEGACIJA NA POTI V AMERIKO

Jugoslov. delegacije, ki bo skušala uravnati dolg v Združenih državah, je na poti semkaj. — Dolg Jugoslavije znaša \$65,000,000. — Washington je pripravljen obnoviti pogajanja s Francijo, ko bo dospel senator Berenger.

WASHINGTON, D. C., 8. januarja. — Medtem ko debatira kongres o fundiranju evropskih dolgov, glede katerih so bili že sklenjeni dogovori, se pripravlja ameriška komisija na nadaljna pogajanja in sicer z Jugoslavijo, ki dolguje Združenim drža- am nekako \$65,400,000. Pogajanja z jugoslo- vansko delegacijo, ki se je vkrcala včeraj v Cher- bourgu, se bodo pričela nekako v desetih dneh.

Medtem pa se peča podkomitej ameriške zadol- žne komisije v zakladniškem departmentu s poga- janji z Grško glede odplačila vojnega dolga tega naroda, ki znaša \$17,000,000. Uvodno delo so iz- vedli izvedenci komisije v pripravi na zopetno ot- vorjenje pogajanj z zastopniki Francije. Ta poga- janja se bodo pričela, kakor hitro bo dospel v Washington senator Victor Henry Berenger, novi francoski poslanik v Združenih državah.

Grška delegacija je predložila zakladniškemu departmentu memorandum glede grškega dolga. Združene države so nudile Grški kredit v znesku \$50,000,000, a le petnajst milijonov te svote je bilo posojenih.

Ni še znano, kako bodo obnovili pogajanja s Francozi, a ameriška komisija je ob vsakem času pripravljena lotiti se francoskega problema, ki je ostal nerešen, ko so bila prekinjena pogajanja s takratnim finančnim ministrom Caillauxom.

Ameriški izvedenci so danes objavili imena čla- nov jugoslovanske komisije, ki je na poti v to de- želo na krovu parnika Majestic. Člani komisije so naslednji: —

Dr. Milan Stojadinović, finančni minister ter načelnik komisije; Jurij Djurič, poslanik v Lon- donu; Milan Radosavljevič, ravnatelj trgovinske- ga ministrstva; Branislav Avramović, prejšnji po- možni prometni minister; Ivan Švegel, Rudolf Stajmec ter Pavel Karović, splošni tajnik komisije.

General Lassiter kot na- slednik Pershinga.

WASHINGTON, D. C., 8. jan. Generalni major William Lassiter, armadni poveljnik ob Panam- skem prekopu, je bil izbran na- slednikom generala Pershinga kot predsednik Tacna-Arica plebis- citne komisije. Generala Lassitera- ja smatrajo za enega najboljših administratorjev armade.

ARICA, Chile, 8. januarja. — Med Pernane in Čilenci je prišlo

do številnih spopadov v sedanjem boju za ljudsko glasovanje. Po- klizane so bile čete, ki patrolirajo po cestah ter vzdržujejo mir.

Evelyn Nesbit je boljša.

CHICAGO, Ill., 8. januarja. — Evelyn Nesbit Taw, ki se je ho- tela zastrupiti v torek, se boljše počuti ter je izjavila, da ji je žal, ker ni mogla izvesti svojega na- mena.

DENARNA IZPLACILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU

Danes so naše cene sledeče:

JUGOSLAVIJA:

1600 Din. — \$18.80 2000 Din. — \$37.40 5000 Din. — \$93.00

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot en tisoč dinarjev računamo posebej 15 centov za poštnino in druge stroške.

Raspoložila na zadnje pošte in izplačuje “Poštni čekovni urad”.

ITALIJA IN ZASEDENO OZEMLJE:

200 lir \$ 9.20 500 lir \$22.00

300 lir \$13.50 1000 lir \$43.00

Pri naročilih, ki znašajo manj kot 200 lir, računamo po 15 centov za poštnino in druge stroške.

Raspoložila na zadnje pošte in izplačuje Ljubljanska kreditna banka v Trstu.

Za pošiljatelj. ki presegajo PETTISOČ DINARJEV ali pa DVATISOČ LIR dovoljujemo po možnosti še poseben popust.

Vrednost Dinarjem in Liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepri- čakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vneprej; računamo po ceni tistega dne, ko nam pride poslani denar v roke.

POŠILJATVE PO BRZOJAVNEM PISMU IZVRŠUJEMO V NAJKRAJŠEM ČASU TER RAČUNAMO ZA STROŠKE \$1.—

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Postal Money Order ali po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street New York, N. Y.

Telephone: Cortlandt 4487

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIO PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Baker, president

Louis Benedik, treasurer

Place of business of the corporation and addresses of above officers.
93 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"

"Voice of the People"

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Ve celo leto velja list za Ameriko — \$7.00
Za New York za celo leto — \$7.00
Za pol leta — \$3.50
Za posameznika za celo leto — \$7.00
Za pol leta — \$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedeljo in praznike.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Demar naj se blagoviti pokliče po Money Order. Pri spremembi kraja naročnika, prosimo, da se nam tudi prejane bivalnice naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 93 Cortlandt Street New York, N. Y.
Telephone: CORTLAND 2876.

DOBER PREMOG IN DOBRO DELO

V južnem delu West Virginije se nahajajo polja mehkega premoga, ki so bila šele tekom zadnjega desetletja odprta za prodajo. V južnem delu West Virginije se nahajajo polja mehkega premoga Indiane, Ohija in deloma tudi južnega Illinoisa. Ima namreč to veliko prednost, da razvija tekom razvijanja dosti manj dima kot pa katerikoli drugi premog te vrste.

To pa ni edina prednost, ki se nudi proizvajalcem tega premoga, to je lastnikom premogovnikov. V premogovnih rovinah onega dela države West Virginije so zaposleni skoro izključno le neunijski premogarji. Teror lastnikov premogovnikov ter podpora, katere so deležni slednji od strani krajevnih in državnih oblasti, sta imela za posledico, da je bila United Mine Workers organizacija skoro popolnoma izgnana iz te države. Unijskega premogarja smatrajo v tem ozemlju za pravega čudo.

Te ugodne prilike so se poslužili velebankirji, ki danes skoro izključno lastujejo premogovnike. Vse ozemlje mehkega premoga so spojili v veliko korporacijo. Tako jim ne bo le mogoče monopolizirati najbolj mehki premog v Združenih državah ter pognati cen tega premoga v višino temveč tudi preprečiti unijoniziranje za vse bodoče čase ter potisniti navzdol mezd premogarjev, ki se ne bodo mogli braniti.

Na ta način se hoče ponoviti v ozemlju mehkega premoga v West Virginiji to, kar je skušal starejši J. P. Morgan pred eno generacijo v Pennsylvaniji in sicer s precejšnjim uspehom. "Black Diamond", v Pittsburghu izhajajoči strokovni organ premogovne industrije, je objavil pred kratkim par podatkov, ki jasno kažejo, v kakšni smeri naj bi se gibal nameravano združenje dosedaj ne približno tisoč milijonov dolarjev v treh različnih enotah obveznic, ki naj bi zapadle v desetih, dvajsetih in tridesetih letih. Četrtnina flotirane kapitala naj bi pripadla finančnikom, ki bi si "stekli zaslug" za monopoliziranje mehkega premoga. Glede namenov ustanoviteljev tega monopola pravi neki velik lastnik premogovnikov v dotičnem strokovnem listu:

— Če se posreči združiti vse premogovnike v južni West Virginiji, bomo ostali pri tem. Hočemo imeti najboljši premog v Ameriki ter mislimo, da ga bomo našli tam, kjer so tudi najboljše delavske razmere. Ljudje, ki stojijo za financiranjem tega velikega načrta, niso vzeli v poštev le premoga, temveč tudi delavski položaj. Južna West Virginija se je obnesla še v vsaki delavski krizi v zgodovini premogovne industrije in to je imelo glavno privlačno silo na bankirje. Zanašajo se na West Virginijo, ker imajo prav tako veliko zaupanje v premogarje kot lastnike premogovnikov in ker so raditega prepričani, da bo njih kapital varno in dobičkonosno naložen.

Z drugimi besedami rečeno, ne računa visoka finančna se s tem, temveč je tudi trdno uverjena, da ne bodo lastniki neunijskih premogovnikov nikdar privolili v unijske razmere. Monopolizirani bodo mehki premog najboljše kakovosti ter ovekovečili obenem najbolj zaostale mezdne in delavne pogoje. Zagotovili bodo Wall Streetu visoke dobičke ter vsilili resničnim in edinim proizvajalcem premoga, delavcem, kojih življenje je vsaki dan v nevarnosti, suženjsko življenje. Zdržili bodo naravne sile države ter izročili delavce brutalno istim rovaškim čuvajem, suženjskih priganjancev vlekaplata.

Kaj je rekel William Green, predsednik American Federation of Labor, pred kratkim na zborovanju članov neke trgovske zbornice?

— V tej deželi nimamo hvala Bogu, še nobenega boja med razredi. Tukaj delamo vsi mirno in harmonično skupaj, kot narod prostih ljudi.

To nam sijajno dokazuje najnovejši zaslužljivi dogovor ameriškega finančnega kapitala v poljih mehkega premoga v West Virginiji.

Razne vesti.

Prva steklena okna.

Prva steklena okna so poznali že okoli leta 250 po Kristusu, vendar pa so bila tedaj v rabi samo barvana stekla. Belo, oziroma prozorno steklo je bilo takrat silno drago, da so si ga mogli komaj najpremožnejši ljudje omisliti. Šele v 14. stoletju so se spetjela, kakor nam poročajo srednjeveški pisatelji, vsepovsod tudi prozorna steklena okna.

Zakaj nosimo črno obleko pri žalovanju.

Na prvi pogled se nam zdi to vprašanje popolnoma odveč, ker nam je prešlo že v meso in kri, da črna barva ne more kaj drugega

značiti nego smrt in žalost. A ko pa le malo pogledamo k drugini, izvenevropskim narodom, pa bomo videli, da so pri njih zopet druge barve simbol žalosti (pri Kitajcih naprimer bela). Pri tem torej nima barva sama na sebi prav nič opraviti, temveč je to le navada, ki se je obdržala pri nas že iz davnih časov. Ko je za časa rimskega cesarja skoraj petnajst let razsajala kuga po širnem cesarstvu, tedaj so se svoji oni, ki so umrli za kugo, oblačili v črne halje, da so s tem čimbolj odvrčali od sebe druge, da se ne bi od njih nalezli kuge. Tako so črna oblačila ostala kot simbol smrti od onega časa vseskozi do današnjih dni.

ZANIMIVI IN KORISTNI PODATKI

(Foreign Language Information Service. — Jugoslav Bureau.)

ZBOROVANJA ZNANSTVENIKOV V NOVOLETNEM TEDNU.

Tekom tedna od starega do novega leta se shajajo ameriški znanstveniki v sedmih mestih: Kansas City, New Haven, New York, Cleveland, Ithaca, Madison in Rochester. 68 raznih znanstvenih društev zboruje ta teden. Ceni se, da se bo ta teden prečitalo 2000 znanstvenih razprav pred poslušalstvom 5000 znanstvenikov.

Dne 28. decembra je v Kansas City začelo letno zborovanje najširše ameriške znanstvene organizacije, American Association for the Advancement of Science, katere predsednik je letos bil prof. M. I. Pupin. Program konvencije obsega vse široko paleto znanosti, od astronomije do živaloslovja. Približno 3000 znanstvenikov se udeležuje konvencije, ki je največje znanstveno zborovanje tekom vsega leta.

Deveterica znanstvenih društev zboruje v New Haven, Conn., namreč ameriško društvo naturalistov, ameriško antropološko društvo, ameriško folklorno društvo, ameriško združenje muzejev, ameriško društvo živaloslovcev, ameriško mineralogično društvo.

SMRT ODLIČNEGA TUJERODCA.

Eden izmed najodličnejših ameriških umetnikov, slikar Henry Reuter Dahl, je umrl dne 23. decembra in bil pokopan v vojašni častni v Arlington pokopališču pri Washingtonu. Reuter Dahl je bil eden izmed mnogostevnih tujerodcev, ki so obogatili umetniško življenje ameriškega naroda. Rodil se je v Malmö na Švedskem dne 12. avgusta 1871 in prišel je v Ameriko v rani mladosti. Morje in pomorski prizori so zlasti predmet njegove slikarske umetnosti. Bil je mnogo let oficijelni slikar vojne mornarice.

Njegovo življenje ni bilo le posvečeno umetnosti. Kot pomorski slikar se je spoznal tudi z

štvo in paleontološko društvo. Cleveland in Madison, Wis., sta središči za konvencije znanstvenikov na zdravniškem polju. V Clevelandu se nahaja federacija ameriških društev za eksperimentalno biologijo, ameriško društvo za farmakologijo in eksperimentalno terapijo, društvo bioloških kemikov in društvo za eksperimentalno biologijo. Društvo ameriških bakteriologov se shaja v Madisonu.

Sociologi, ekonomisti in statističarji pa se shajajo v New Yorku, kjer imajo sedaj konvencijo ameriško sociološko društvo, ameriško ekonomično združenje, ameriško združenje za politično vedo, ameriško statistično združenje in ameriško združenje za delavsko zakonodajo.

V Ithaca, N. Y., se nahaja ameriško združenje duševlovcev, kakor tudi ameriški arheološki inštitut in nekatera jezikoslovna združenja.

V Rochester, N. Y., se shaja ameriško astronomično društvo, kakor tudi kemiki, ki se za nimaajo za organsko sintezo.

vprašanji mornarice. Pred dvajsetimi leti je objavil članek, ki je tedaj izzval velikansko razburjenje. Ostro je kritiziral tedanje stanje vojne mornarice in opisal ameriške vojne ladje kot "kup enastih posol". Končno je senar uvedel preiskavo, ki je dovela do reorganizacije vojne mornarice. Teden svetovne vojne je Reuter Dahl služil v vojni mornarici v činu Lieutenant Commander.

Umetnik je živel v Weehawken, New Jersey, na Palisadah visoko nad Hudsonom. Slikovita arhitektura in lega njegove hiše je bila prav v skladu z značajem slikarja.

Jugoslavija irredenta.

S plinom se je zadušila.

V Trstu v ulici XX. setr. št. 24 20-letna služkinja Kristina Unkovič. Zjutraj so jo našli v njeni sobi na tleh ležečo. Pozabila je zapreti pipo pri plinovi napeljavi in tako je plin iz kuhinje puhtel v njeno sobico, jo omamil in zadušil.

Na Velikem Lošinj.

se je bil udomačil avstrijski nadvojvoda Karel Štefan. Lepi otok in krasno podnebje sta mu izdatno prijala pa tudi uredil si je bil svoje domovanje zelo udobno in prijetno.

Nadvojvoda je imel krasen, velik park. Vse imetje nadvojvode je bilo v vojni zaplenjeno in sedaj se običajno bori z vlado pred vsem za posest parka. Kmetje so morali nadvojvodi odstopiti mnogo zemljišča za majhen denar. Zastopniki občine so naprosili tedni vlado znova, da ji odstopi park, ki ga nujno potrebuje Veliki Lošinj za tujski promet.

V Rimu zavlačujejo to zadevo in nič se ne ve komu pripade krasni park. Tudi nadvojvoda se potem svojega zeta Klossa, ki je italijanski podanik, bori za ohranitev svoje posesti.

Tatvina pri grofici Della Torre.

Svoj čas smo poročali, da je Evgen Fuerst ukradel grofici Della Torre (Thurn) v Gorici dragocenosti za 30.000 lir. Skrivati jih in razpečavati mu je pomagal Fran Grapulin. Sedaj se je vršila proti njima obravnavava.

Grapulin je oproščen. Fuerst pa je obsojen na 4 leta in 2 mesece; po zadnji amnestiji mu odpadeta 2 leti in 6 mesecev.

O antifazišizmu v Postojni.

poročala "Il Popolo di Trieste". Doselej je mislila javnost, da je Postojna "čista", to je, da ni v njej nobenega protifašistovskega življa. Toda silno dolgi depi v

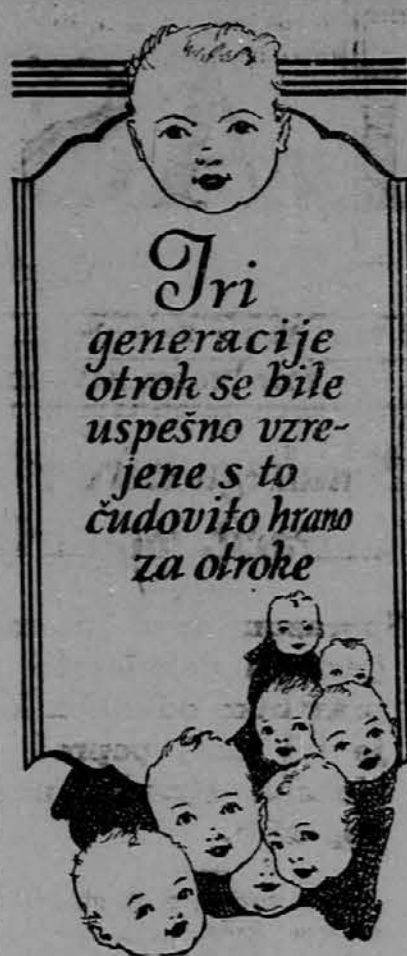
fašistovskem glasilu pravi, da so v Postojni "Aventine", nevarni "soversivi", ki delajo protifašistovsko propagando. Obsejni dopis napravila vtisk, da mora biti v Postojni precej teh fašistovskih nasprotnikov. Pripoveduje tudi v onem dopisu, kako so nekega "Aventineca", vrgli iz hotela "Krona". Toliko kričijo fašistovski listi, da je vse fašistovsko in da nasprotnikov ni nikjer več, toda istočasno morajo vehementno nastopati proti njim po svojih glasilih. Torej Italija nikakor ne more biti tako fašistovska, kakor trdijo organi! Zanimiva je v "Popolu" tudi ugotovitev, da je prišlo z okupacijo v Postojno in drugim iz starih provinc polno ljudi, ki so si hoteli v južni koloniji napraviti hitro gospodarsko in politično karijero.

V Košani pri Postojni.

so kupili "drugorodec" dve italijanski zastavi in jih darovali, da se zbrise v pozabi neko dogodek eno orožniški postaji, drugo pa župnišču. Izročitev je bila slovesna ob navzočnosti zastopnikov politične in oborožene sile. Fašistovsko glasilo beleži laskavo izkazano vdanost "drugorodcev" do fašizma. Hočeš, nočeš, moraš!

Goriško vino.

"Gospodarski Vestnik" poroča: Na Goriškem se je letos pridelalo brica 20.000 hl., vipavea 58.000 hl. terana (v konumskem okraju) 8500 hl. ostali kraji 27.500 hl. skupaj 114.000 hl. Vsed slabih vremenskih razmer se je trgarev vršila nonokod predešno, radi tega je tam vino po kakovosti manj vredno. Na trgu vlada precejšnje mrtvilo: ni ne ponudbe, ne kupcev. Srednje cene, za dobrega brica 260 do 280 L za hl, za prvo vrstno blago tudi 300 L za hektoliter, za vipavea 250 L, za kraški teran 300 L. Stare zaloge so izčrpane.

Tri generacije otrok se bile uspešno vzrejene s to čudovito hrano za otroke

Borden's EAGLE BRAND CONDENSED MILK

159. ČLANEK.

PRIMERNA PREBAVA HRANE JE VAŽNA.

Številne matere se kaj rade postavljajo, da je njih otrok "katerokoli stvar". Take matere ne spoznavajo da niso želodec in prebavni organi otroka še zadostno razviti, da bi jim omogočili prebavo katerekoli hrane. Želodec in prebavne organe, kot vse druge organe in mišice telesa, je treba razviti polagoma ter jih počasi izuriti, dokler ne postanejo vajeni hrane, katero zavživajo odrasli.

Nobena hrana ni dejanski doberedelna, razven če se jo popolnoma prebavi. Možno je rastočemu otroku zavziti težak obed, namenjen na odrasle, a vendar ne dobiti zadosti snovi, enostavno razlaga, ker ni bilo mogoče asimilirati hrane. Važen del prehranjevanja rastočih otrok leži v primeri izberi živil. Taka živila kot pečen fižol in kuhano zelje, slaščice in pražena živila so lahko zadovoljiva za odrasle ljudi, a niso primerna za otroke.

Mleko bi moralo biti vključeno v vsak obed, kajti rastoči otrok potrebuje mleka prav tako kot takrat, ko je bil še dete. Izberite mleko, o katerem veste, da je čisto in zdravo. Eagle Brand Mleko je prav posebno primerno za otroke, ker dobavlja hrano, potrebno za normalen razvoj in normalnost rast in je lahko prebavno.

Čitajte te članke vsak teden ter jih spravite za bodočo uporabo.

POPRAVEK.

V večerjšnji dopis iz Brooklyna sta se vrnila dve neljubi pismi. Glasiti se ima "Brooklyn, N. Y.", ne pa "Brooklyn, O." V selica za Slovenski Dom se vrši dne 17. januarja, ne pa 7. januarja kot je bilo napačno poročano.

Čitatelji naj nam opuste ti dve neljubi pogrski.

Peter Zgaga

Smeh je najkrasnejša reč na svetu in obenem tudi najbolj zdrava.

Toda v teh časih za življenjski obstoj je smeh jako redek ter le redkokdaj prihaja od sreče.

Če se pa hočete vsak dan, ko se vrnete s težkega dela domov doobra in od sreče nasmejati, vzemite v roko "Glas Naroda" ter čitajte roman "Občinsko dete", ki je začel danes izhajati na tretji strani našega lista.

Roman je napisal najboljši jugoslovanski humorist Branislav Nušić.

Celo meni, ki se redkokdaj smejem, so silile solze v oči, kadar koli sem prečital to zabavno stvar.

*

V Brooklynu se je moral pred sodnikom zagovarjati možak, ki je prodajal žganje po deset centov kozarce.

Sodnik ga je obsodil na trideset dni ječe.

Izpuščen bo torej dne 8. februarja.

Večinoma vsa newyorška javnost se živo zanima za njegov naslov.

*

Istočasno prihaja tudi iz Atlantic City naslednje poročilo:

Na cesti so aretirali moža, ki je kazal vidne znake pijanosti. Prevedli so ga pred sodnika. Ko je možak prišel nekoliko k sapi in zavesti, je povedal, da je praznovol prejšnji dan zlato poroko in da se ga je zastražega malo načikval.

Sodnik ga je oprostil ter pripomnil, da ima ob taki priliki zakonski mož pravico malo več piti kot ponavadi.

Škoda, da zakonski možje ponavadi nečesto čakati zlate poroke.

*

Na cesti sta se srečala rojaka. Oba sta bila obvezana.

— Kaj ti je? — je vprašal prvi drugega.

— Jaz sem naučil svojo ženo voziti avtomobil. Kaj je pa tebi?

— Jaz sem učil svojo ženo voziti avtomobil, pa je nisem naučil.

*

Kot vsi odločno zatrjujejo, je v zadnji vojni zmagala demokracija. Kaj so sadovi znake demokracije? Tukaj so: diktatura na Špankem, diktatura v Italiji, diktatura na Turškem; diktatura na Madžarskem, diktatura na Grškem.

*

Rojak je imel navado neprestano poljubovati svojo ženo.

Nekoč so mu rekli, da mora biti v njo strašno zaljubljen, toda on je odvrnil:

— Ne, prijatelji, to je samo moja politika. Kadar jo poljubljam, se mi neznansko odpočijejo ušesa. Takrat ima namreč usta zaprta.

*

Na Madžarskem so aretirali oziroma bodo aretirali kakih trideset grofov, baronov, velikih vojvod, članov bivše kraljevske hiše itd.

Aretirali jih bodo, ker so hoteli pomagati ubogi, in izčerpani madžarski državi.

Ali ni to nekaj groznega, nekaj strašnega? Domovini pomagati, to je vsekakor sveta dolžnost vsakega zvestega državljanca.

Le žal, da se domovini zaenkrat še ne sme pomagati s ponarejanjem francoskih bankovcev.

*

Tudi v Franciji je bila povodenj. Zakaj haš v Franciji? Francozom že takoolitako tače voda v grlo.

*

Ob treh zjutraj je policist stopil k rojaku, ga prijel za suknjo in ga začel tresti. — Hej vi! Kaj se pa potikate krog te hiše? Že pol ure vas opazujem. Kakšni so vaši nameni?

Rojak je ponižno odvrnil: — Moj namen je sladko zaspati. Ta hiša je moja in jaz sem poročen.

Slovensko Amerikanski Koledar za leto 1926

ima sledečo vsebino:

Pesem

Koledarski del.

Poglavje o praznikih, letnih časih in mrkih.

Premogovna industrija v Ameriki.

Detektivska zgodba.

Svetovna mesta.

Divji konji v Montani.

Inženirska čuda preteklosti.

Gumij — novo zlato svetovne finance.

Strašna bolezen — rak.

Doživljaji lačnega v New Yorku.

Tam za brezami.

Sibirskie slike.

Abdel Krim.

Dogodek na ladji.

Angleški državnik Lord Curzon.

Pleme in pol na Norfolk otoku.

Strup v kriminalistiki.

Izgubljeni kontinent.

Življenje v morskih globčinah.

Prodiranje v polarno ozemlje.

Amudsen o svojem polarnem poletu.

Hjalmar Branting.

Kitajska.

Sunjatsen.

Koliko se popije na svetu.

Ustroj telesa in značaj.

Načrt novega koledarja.

Pavel Hindenburg.

Smrt Roberta La Folletta.

Doživljaji v džungli.

Vpliv nikotina.

Židovska univerza.

Uporaba nekaterih zdravilnih rastlin.

Vpliv podnebja na duševne bolezni.

Raznoterosti.

Smešnice.

KOLEDAR KRASI OBILO RAZNIH SLIK.

Cena 50c

Naročite ga takoj, ker smo ga tiskali le omejeno število.

"GLAS NARODA"
82 CORTLANDT STREET
NEW YORK CITY

Branislav Nušić:

OBČINSKO DETE.

ROMAN DOJENČKA

PRVO POGlavJE.

v katerem Anica povodom smrti svojega moža postane vdova.

Drugi spoštovani pisatelji končujejo navadno svoje romane s tem, da koga ubijejo, jaz pa potrebujem v svojem romanu mlado vdovico, zato mora njen mož umreti takoj v začetku romana. Da pa se ne bi videlo, kakor da sem to stvar nalašč tako uravnaval, hočem povedati vse po vrsti, kakor je bilo od početka.

Torej Alempije iz Prelepnice se je oženil z Anico iz Krmanov. Krmančevom je bilo hudo žal, ko je šla Anica v Prelepnic. Rekl so: — Nastili smo, da je šla najlepša devojka v drugo vas; ali mi nismo imeli fanta za njo?!

Tako so rekli vsi Krmančani, a mo nek Janja, ki je hotel imeti povod zadnjemu besedu, je pristavil: — Naj le gre v Prelepnic, naj še tam vešči prenoče kapetan! — Kakor da je hotel s tem malo pogreji stvari, ki so se v vasi že zdavnaj pozabile. Samo haba Kana še danes, kadar hoče kaj povedati iz starih časov, začne pripovedovati tako-le:

— To je bilo takrat, ko je bila Maga še mlada — a Maga je Anica mati — in je pri nas v vasi pogosto spal kapetan, kadar je hodil po okraju —

Sicer se pa za baba Kano ve, da rada tudi o mrtvem človeku reče slaba beseda, kadar ponosi bedi pri njem, za Janjo se pa tudi ve, da je vsled grdega jezika dobil petindvajset palic sredi mesta pred glavarstvom, ko so se delili palice, naj jim Bog odpusti!

Nazadnje pa so lahko govorili o njem, kar je kdo hotel, vendar Alempije in Anica sta preživela prav lepo dva in pol leta. In preživela bi lahko še dva in pol, pa mogoče še več let, da se ni Alempije stegnil in umrl.

Ne morem ravno natanko povedati, zakaj je Alempije umrl. Nekateri pravijo, da je padel s hruške, drugi pa, da to ni nič res, nego od hudih oči, a tretji pravijo: — tudi to ni res, temveč od hudobne roke. Ker pa je vse to skupaj v nekaki zvezi, zato bo najbolje, ako povemo ves dogodek, kakor se je vršil.

Alempije je dobil poziv, naj pride k okrajnemu predstojniku, — kjer se je imel zagovarjati; imel je namreč navado, da je včasih v tuji hosti nasekal kakšen voz dre. Pa ker ni hotel, da bi se v mestu zastoj dan izgubil, je mislil vzeti s seboj tudi nekoliko sadja, da ga proda medpotoma. To je prav dobro ukrenil in edino, kar bi mu utegnulo pokvariti račun, je bilo to, da ni imel lastnega sadovnjaka. Da pa odstrani to neugodo, se odpravi s kosom v tuj sadovnjak in spleza na hruško. Lastnik pa ga opazi, zvrleče s hruške in tako neznansko zmlati, da se je komaj domov privlekel. In takrat je dobil neko bolezen v prsih in prvi čas je kašljal čisto pošteno, a zatem je prskal kakor maček, nazadnje pa, Bog mu grehe odpusti, ni več kašljal, temveč samo nekako piskal in tako govoril, kakor bi se bal koga razžaliti. Kadar je hotel kaj povedati, je šepetal kot kak božji ugodnik.

Tudi bolan ni bil dolgo, največ mesec dni. A zdravil se je siromak na razne načine, pa kadar je komu ušojeno umreti, kaj pomagajo tu vsa zdravila!

Z ugastim ogtjem so ga štrikrat pokadili, pil je pelin, devali so mu metlo pod zglavje, oblačil je srajco neke babe iz ne vem katere vasi, ki se ni nikdar možila. Ali vse zastoj, kar je pisano, je pisano, po eni strani od usode v knjigi življenja, po drugi od tistega kmetu po rebrih Alempijevih. In kadar je usoda začela voditi dvojno knjigovodstvo, kaj pomagajo potem zdravila!

Alempije je toraj moral na vsak način umreti, ako že ne iz drugega vzroka, pa vsaj pisatelju tega romana na ljubo, ki potrebuje že v prvem poglavju mlado vdovico.

Alempija so lepo pokopali, a Anica je ostala vdova brez otrok. Še trindvajset let nima, in je lepa in močna. Človek bi rekel, da nese lahko v vsaki roki mladega fanta in ga vzdigne na eno koleno. Mnogi so jo zaradi tega imeli na sumu, da je tolkla pokojnega moža; ali tega ni delala, ker sta živeła v lepi spravi. Vsega skupaj ga je mogoče šestkrat v dveh in pol letih zgrabila za grlo, ga vrgla pod noge in v tem položaju feptala po njem, kot da ga je položila v korito a ne na zemljo. Če pa je pokojni Alempije potem malo strožje zaklical: — Joj, Anica, pusti me, za Boga te prosim! — tedaj ga je takoj pustila.

Kakšen pa je tudi bil Alempije napram njej! On, majhen, nedorastel, a ona kakor jablana! — Zdelo se je, kot da je naravnost od Boga odločeno, da je vdovica. In četudi je za pogrebom in prvo soboto plakala, ji to niti malo ni pokvarilo oči, niti lie, temveč je ostala lepa, da ne moreš oči obrniti od nje.

Kar pravijo v vasi: — Že zdavnaj nismo imeli takšne vdovice: takšna vdovica je ustvarjena nalašč za popa! — je rečeno to samo tako minogrede, a na stvari ni nič, razen ako se more za zlo vzeti, da pop Pera včasih obišče Anico, da jo tolaži. Vsakemu drugemu bi se to moglo tudi zameriti, ali popu kot duhovni osebi se to ne more nič zameriti. Edino ako stoji popi na stališču, da je tudi pop človek. E, potem seveda bi se moglo zameriti tudi popu! Tako n. pr. bi se moglo popu zameriti, zakaj ni šel nikdar v Aničino hišo, dokler je bil Alempije živ, čeprav se tudi tu pop lahko opraviči, da takrat ni imel koga tolažiti. Ni mu bilo treba tolažiti niti Alempija pri živu Anici, niti Anice pri živem Alempiju.

In nazadnje, kaj pa je treba popu, da se opravičuje! Zastopnik polagajo račun svojim volikom, blagajniki kontrolorjem, a popi polagajo račun edinole Bogu in to v nebesih, na zemlji pa — nikomur razen svoji ženi.

Bog je sicer dober računar, ali zdi se, da ne zmore vsega sam. In da ima še zmiraj stare nepregledane račune. Žena pa nasplošno zmeraj utegne, da pregleda stare in nove račune. Sklepete se tako večje račune, ona bo vedno našla kak "nepotreben izdatek".

Če pa je pop Pera imel takšne izdatke, homo videli v drugem poglavju tega romana, kjer se odkrijejo še mnoge druge važne stvari.

DRUGO POGlavJE.

Po vasi Prelepnici šepetajo toinoco, a to šepetanje bi lahko služilo za predgovor temu romanu.

Prelepnicca ni majhna vas. Že trikrat so dosedaj v Narodni Skupščini predlagali, da se proglasi za trg; predlog je zmiraj propadel. A Prelepnicca je zmiraj bolj napredovala. Trikrat je dozdaj cela Prelepnicca prešla iz ene stranke v drugo, samo da bi dobila okrajno gosposko, pa na vse to se je pozubilo. Zdaj so se prebivalci Prelepnice dogovorili, da se razdele na tri stranke, mogoče bo to vseeno pomagalo.

Vas leži na ravnini pod senčnim gozdom, a zalivata jo dva potočka. Čez enega vodi kameniti most ki vodi na trg, ako imenujemo tako ono vrsto hiš, od katerih je ena šola, druga krčma, tretja pa brivnica. Na drugem potočku, tam pod vasio, pa stoji Jockov mlin, in v katerem prebiva vdova Savka, toliko da ima streho nad seboj.

Prebivalci vasi Prelepnice so sami krasni ljudje, in če ima kdo kakšno napako, saj je nazadnje človek, ne pa angel. Župan Miča na primer ima zares dobro dušo in sree; on je takorekoč oče svojim kmetom, ne pa župan. Pa ima vendar hudo napako: iz državne blagajne ti rad kaj izmakne, rajši ko nevenkaj. In to ne zato, da

bi ne imel od česa živeti, temveč tako iz nekega načela. Pravi: — Dosti Bogami, nam tirjava po-zre! — Pa ne, da bi on to tajil! Nasproti! Kadar ga gospod predstojnik pokliče na odgovor, in vidi, da ga hočejo na vsak način spraviti v kajbo, pa potegne možujo in plača. Izobražen in pošten človek je in pravi: — Zakaj bi hodil na sodišče, rajši plačam pošteno kakor bi se vlačil okrog bi-ričev!

Pop Pera glavna napaka pa je njegova grda žena. Pop je zdrav močan in podoben prej naj me Bog ne kaznuje, dragonskemu narodniku kakor pa popu, a njegova žena je suha, mršava. Pop sam pravi o njej, da je večša, včasih pa zvije prste in pest in pokaže koščene sklepe in pravi: — Evo. Boga mi, takšna ledja ima! — Da pa ne bo kdo mislil, da popu kakor cerkveni oblasti ne pristojijo govoriti o ledjih svoje žene, je treba takoj povedati, da pop ni govori tako v cerkvi. Bog varuj! On spoštuje cerkev in v cerkvi je pravi svetnik.

Kar pa se tiče učitelja, on niti ne spada v vas ker ne prihaja nikdar med ljudi. On pravi o sebi, da je učen, pa zato ne hodi iz šole.

Tudi za pisarja Rajo Jeremiča bi se moglo reči, da je vrlo učen, če nikdar ne pride iz kavarnice, ali on nima rad, da bi se mu to reklo. Pravi: — Če sem učen, s bo že izkazalo, a ne trpim da se mi to reče. — Ta pisar je bil kaprol pri vojakih, pa je za enega "nečem" godel leto dni v ječi, ker v vojaškem zakonu ni besede "nečem". Tako pove sam, jaz pa pravim, da bi se Bog rekel "nečem", če bi kaj ne bilo prav. — A ta "nečem" je obstojal v tem, da je iz nekega zapovednikovega pisma vzel bankovce.

Kasneje je odprl tako nekaj kakor majhno štacunico pa ker je šlo preveč rakije — v njegovo grlo — je šlo vse k vragu. Lepa dne je zaprl štacuno in je obiskal vse, ki so bili njemu kaj dolžni, a tistih se ni spomnil, ki jim je bil sam dolžan. Nato je šel po "es-pap", kakor je sam rekel, in od takrat ga ni bilo pet, šest let od nikoder. On pravi, da je bil ves ta čas nekje na Nemškem in da se je marsikaj naučil. Župan se sedaj pravi, ako se kdo izmed vaščanov pritoži, češ, da pisar mnogo pije:

— Pa naj pije kolikor hoče, bil je po svetu, pa je videl, da tudi tam ljudje pijejo, in to, kakšni ljudje! (Dalje prihodnjšč.)

Špijonzna afera v Parizu.

Pariz je te dni preživel senzacijo, za katero je posebno nemško časopisje zgrabilo z vso slastjo v upu, da se bodo skadili pr-jateljjski odnosi med Anglijo in Francijo. Gre namreč za izsleditev in aretacijo neke špijonske družbe, ki je imela baje nalog špijonirati na Francoskem v korist Anglije.

Afera je potekla tako-le: dne 6. decembra je pariška policija aretirala nekega lažnega pomorskega častnika Lionela Wietla in ga zaprla v ječo sv. Petra v Versaillesu. Zdi se, da ta možakar ni opravljal špijonaze, ampak je bil le navaden pustolovec. Za enkrat je bil obtožen za nepravilno nošenje uniforme in odlikovanj in kršitve izgonu. Ta pa je pri zaslišanju izdal neko Marto Moreuil kot špijonko v službi Anglije. — To stvar je izvedel od svoje "pr-jateljice" Rene Luce, ki je je hotel Marto pridobiti, da "dela" z njo. Wiet je izjavil, da je špijonka prijateljica številnih zrakoplov-skih oficirjev. Njena naloga je bila izšpijonirati francosko zrakoplovstvo.

Naslednji dan je policija zajela na kolodvoru Marto Moreuil, ki se je vrnila z Rivijere. Komaj je bila žensčina pripeljana na policijo, je začela natanko in brez odlašanja pripovedovati svoje tajnosti. Izjavila je, da je "delala" na račun Anglije in je denuncirala kot svoje pajdaše tri angleške pod-nike, ki jih je policija takoj vtaknila pod ključ. To so William Fisher, rodom iz Poljske, Ernest Oliver Phillips in John Leather. Vsi trije pripadajo neki angleški tvrdki za izdelovanje in prodajo radio-aparatur, ki ima podružnico v Parizu.

Glavni pariški zastopnik te tvrd-ke je Leather. Phillips je ravna-telj, Fisher pa trgovski agent. — Preiskava je prinesla na dan, da je Leather poročnik v angleški armadi, Phillips pa podčastnik. Sumi se, da sta oba organa angle-ske poizvedovalne službe. Marta Moreuil je izjavila, da je bila v njihovi službi in da je za svoje "delo" prejemale razen potnih stroškov 1500 frankov mesečno.

Špijonka je postala potom svo-jega ljubčka Fisherja. Prvi pod-vig je izvršila v Strassbourgu, in sicer uspešno. Nato je delovala v Bordeauxu, na Azurni obali, v Cuersu, v Saint Raphaelu z na-menom, da dobi podatke o zgrad-

bi nekih hidroavijacijskih motor-jev, o skladiščih benena in o zrakoplovskih eskadriljah. Po svo-jem zaslišanju je bila Marta zaprta v ječo Sv. Lazarja.

Nato je preiskovalni sodnik zaslišal Leatherja. Ta je protestiral, rekoč da se peča samo s svojo trgovino in da ni nikoli videl Marte. Navzlic temu je bila pridržana v zaporu. Leather je živel od marca meseca v Parizu in je stanoval z ženo in otroci v razkošnem stanovanju v ulici Alfonza XIII.

Fisher, ki je bil nato zaslišan, je sicer priznal svoje ljubavno razmerje z Marto, odločno pa je tajil, da bi imel opraviti s špijona-žo. Tudi denarja ji ni nikoli da-jal. Phillips je ravno tako za-trjeval svojo nedolžnost. Toda so-dnik je oba pridržal pod ključem.

Marta Moreuil je 24-letna Fran-cozinja, čije družina stanuje v Xanternu. Njen oče, pošten usluž-benec plinarne, ji je že pred tre-

IN VEDNO SE ZCIDI TAKO

Prosimo, berite to pismo. "Brooklyn, N. Y., 6. decembra 1925. Pred dvema mesecema sem se slabo počutil. Jesti nisem mogel, kajti po vsaki stvari mi je bilo slabo; nisem mogel spati in tako sem mislil, da bo treba umreti. Nič mi ni pomagalo, četudi sem v lekarni potrošil šest dolarjev. Nato sem kupil grenko vino, ki se izdeluje v Brooklynu in bilo mi je še slabše. Pride moja sestrice, in me vpraša, kaj mi je. Rekla mi je, da je bil njen mož ravno tako bolan, da pa se je ozdravil s Trinerjevim Grenkim Vinom. V taka zdravila nisem več veroval, toda sestrice pošlje svojo hčerko v lekarno in tako sem pričel piti Trinerjevo Grenko Vино. Ko sem popil pol steklenice, sem se počutil bolje. Čreva so pričela delovati, dobil sem dober tek in danes sem zopet popolnoma zdrav. Zdaj nikdar ne bom več brez Trinerjevega Grenkega Vina in ga priporočam vsakemu. To je resnično in sem vsak trenutek pripravljen to potrditi. M. J. Čelov-sky, 21 Nassau Ave." Trinerjevo Vино, Trinerjev Liniment, Triner's Cough Sedative, Triner's Cold Tablets se dobijo v vsaki lekarni. Poskusite jih! Ako jih ne morete dobiti v vaši bližini, pišite na: Joseph Triner Company, Chicago, Ill. (Ad.)

ni-leti prepovedal prestopiti do-mači prag radi slabega obnaša-nja. Ko je bila stara komaj 15 let, so jo že zaprli v poboljševalnico, pod nadzorstvom nun. Nato je prišla k redovnicam in je postala bolničarka. Čez leto dni je odšla od taju in je služila nato poravnih bolnicah in klinikah. Povsod so jo odslavili radi slabega vedenja. Sešasoma se je začela mešati med oficirje, in ko jo je Fisher anga-žiral za špijonko, je postala avi-jatska pilotinja in imetnica v skakanju s padalom. To je delala zato, da si pribori dostop na aero-drome.

Dosedanja preiskava ni razbre-menila aretiranih Angležev. — Izkazalo se je namreč, da so vsi trije poznali špijonko in da so ži-veli silno razkošno, čeprav jim trgovina z radio aparati ni nesla. Samo z avtomobilom so kak dan zavozili več, kot so imeli izkupič-ka. Zapravljali so silne tisočake dnevno. — Preiskava se nadalju-je.

Električne živali.

Na vse mogoče načine se živali branijo pred svojimi sovražniki, in tako imamo med številnim ži-valstvom tudi take zastopnike, ki morejo sami proizvajati elektriko. V Orinoku, v Južni Ameriki, žive neke vrste jegulja, ki lahko na-kupiči v sebi toliko množino elek-trike, da more ž njo tudi ubiti človeka. Ostale take ribe, ki pa žive večinoma v morju, imajo mnogo slabše električne organe, s

POZOR ROJAKI!

Naš potovalni zastopnik Mr. JOHN ŽUST bo obiskal rojake po Lawrence Co., Penna. — Komur je potekla naročnina na Glas Na-roda, naj jo obnovi pri njem. Tu-di sprejema naročila za razne knjige, ki jih imamo v zalogi. Ro-jakom ga topla priporočamo. —Uprava "Glas Naroda".

Popolnoma varno naložite denar v

LJUBLJANSKO POSOJILNICO
V Ljubljani, Mestni trg šte. 6, Jugoslavija

Hranilne vloge na knjižice in na tekoči račun obrestuje najbolje.

AMERIKANCI! Nalagajte svoje prihranke v Ljubljansko posojilnico!

NOVO LETO

pričeti pravilno je velikega pomena za celo leto in poznejšo dobo.

Pričnite ga z nalaganjem vsaj malega dela svojega zaslužka na obresti ter nadaljujte z nalaganjem redno.

Pri nas lahko pričnete novo vlogo z zne-skom: \$5.—

ter nadaljujete s poljubnimi zneski. Obresto-vati pričnemo vloge z vsakim prvim v mesecu ter plačujemo obresti po:

4%

FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Slovensko - Amerikanski Koledar
za leto 1926.

je gotov in smo ga razposlali vsem, ki so ga do zdaj naročili.

Letos je zelo zanimiv in bo vsak zadovoljen.

Cena mu je 50c.

Kdor ga želi imeti naj pošlje znamke ali pa money order.

"GLAS NARODA"
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

VABILO

Vstanovni veselici s predstavo in koncertom

katero priredi

SLOVENSKI DOM

V NEDELJO, DNE 17. JANUARJA, 1926

v šolski dvorani na Montrose in Grand Avenues,
Brooklyn, N. Y.

Pri tej prireditvi sodelujejo vsa pevka, dramatična in kulturna dru-štva graternewyorskkih Slovencev.

Pri tej veselici iz prijaznosti sodeluje tudi naša umetnica g. Avgusta Danilova, ki bo nastopila v posebno privlačni predstavi.

ČISTI PREOSTANEK TE PRIREDITVE JE NAMENJEN ZA ZGRADBO SLOVENSKEGA DOMA. Zemljišče je že kupljeno, načrt za poslopje je izdelan in z zidanjem se bo v kratkem pričelo.

Ta veselica pa ni namenjena samo zabavi, temveč se priredi v prvi vrsti iz razloga, da se vsem nudi prilika, da dobijo pojasnila, katere želi-jo. Obenem pa se moremo tudi bolj dogovoriti za složno skupno delo. Ako hočemo imeti svoj Slovenski dom, je složno delo neob-hodno potrebno.

Pričetek ob 4. popoldne.

Vstopnina: sedeži I. vrste 75c; II. vrste 50c.

PRIDITE TEDAJ VSI, KOMUR JE PRI SRCU SLOVENSKI DOM!

K obilni vdeležbi vabi —

O d b o r .

GOSPODAR PLAVŽEV.

Francoski spisal Georges Ohnet.

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

61

(Nadaljevanje.)

Gobert, visokrastele starce z belimi lasmi pa je stal kot prirastel v tla ter zrl z začudenjem na odlično družbo, ki se je zbrala na terasi ter ogledovala prizor.

— Pojdi vendar, — mu je rekel neki tovariš, ki ga je od zadaj sunil v hrbet. — Ves, da moraš govoriti.

Dobri starci pa je bil kot ohromljen od zaderege ter je le zmedeno zrl naokrog, nepremičen, kot izklesan iz skale.

Čar je zlomila Suzana, ki je poznala starca iz svojih otroških let. Pristopila je, ga prijel za roko ter povedala k Claire. Predelavec se je priklonil pred mlado ženo in jecaje je pričel govoriti:

— Z dovoljenjem našega spoštovanega principala blagovolite sprejeti ta šopek, katerega vam poklanjam v imenu vseh svojih tovarišev in obenem tudi čestitam k vašemu godu. Saj veste, da je v Pont-Avenues osemnajststo duš, ki se imajo zahvaliti za vse, kar imajo, vašemu soprogu, ki nam je dal zgraditi hiše in šole in ki postopa z nami kot s svojimi otroci. Hvaležni smo vam za srečo, katero pripravljate njemu.

Besede so zamrle v grlu starega. Prišlo se je splošno ploskanje, katero je odzval prefekt. Ko je čula Claire govoriti predelaveca o sreči, katero je pripravila svojemu možu, jo je zabolelo pri srcu. Na ta način so se ji od vseh strani laskali z ironičnimi slavospevi.

Šum se je polegel. Gobert se je iznebil svojega šopka, a je še vedno stal kot prikovan pred gospodom in gospo Derblay.

— Moram pa reči še nekaj, — je pričel iznova. — Provincija ho morala v kratkem voliti poslance.

Pri teh besedah je stopil Moulinet korak naprej, kot da se ga stvar direktno tiče in prefekt se je vzravnal, ponosno in samozvestno zroč krog sebe.

— In sedaj prihajamo, — je nadaljeval Gobert, — da prosimo gospoda Derblay, naj nastopi v Pont-Avenues kot kandidat.

Moulinet je olajšano vzdihnil.

— Ah, to je volilni okraj, ki meji na Varene, — je vzkliknil. — Bravo!

Bučen hura je zaoril izza ograje grajskega dvorišča. Delavci plavžev, vsi v nedeljskih oblekah, s svojimi ženami in otroci, so bili zbrani tam ter od daleč prisostvovali slovesnemu prizoru.

Filip je dal povelje, naj se odpre vrata ter spusti vse noter. — Dobri ljudje so imeli izvrstno misel, — je menil prefekt dobrohotno. — Gospod Derblay spada med naše ter je liberalen v najlepšem pomenu besede. Na kratko rečeno pomenja njegovo ime: Znanost, poštenost, delo in prostost.

— To je kandidatura, katero podpiram jaz, — je vzkliknil Moulinet. — Midva bova delala čast arondisaju. Dobro bom pripravil svoje najemnike.

— Moji dragi prijatelji, — je rekel tedaj Filip, — jaz sprejemam čast, katero ste mi izkazali. Ne v častihplem namenu, — saj veste, da se ne silim v ospredje, temveč ker upam, da bom s tem koristil vaši stvari.

Nastal je velik šum, zaorili so bučni klici in klobuki so zleteli v zrak.

Polagoma se je polegel šum in Claire je stopila naprej.

— Tudi jaz, prijatelji moji, — je rekla, — se vam zahvaljujem iz dna svojega srca za vaše dobro mnenje. In vi, Gobert, kot najstarejši delavec, stopite naprej ter mi dajte poljub.

Grejivo je ponudila staremu delavcu, ki je zardel kot dekle, svoje lice v poljub.

— Madama, — je rekel stari mož, ves ginjen, — Derblay-i so bili vedno izvrstni ljudje in vredna ste da ste stopila v to družino. Claire je vrgla na svojega moža zmagoslaven pogled. Zdelo se ji je kot da so besede delaveca ojačile vezi, ki so jo spajale s Filipom.

Athenais se je obrnila proti La Bredu:

— To je res mišeno! Naravnost plavamo v socializmu! Splošen vzklik je prekinil besede vojvodinje.

Filip je ukazal zvaliti par sodov vina na neko trato v parku ter naročil vaško godbo. Kmalu se je pričela splošna veselica, mladina je plesala in starejši so se drugače zabavali.

Obrnjen proti Moulinetu je vzkliknil prefekt:

— Vidite, kako lepo izgleda rdeče v umetnem ognju! Kakšna krasna barva!

— Meni ugaja tudi zelena, — je odvrnil Moulinet, ki ni razumel namigavanja.

— To je barva upanja, — je rekel Tresorier, ki je pri tem pomelknil Moulinetu.

Tedaj pa je pričel prejšnji trgovski sodnik razumovati. Kadar je bilo vzbujeno njegovo zanimanje, je postal skrajno bistroumen. Dobrohotno se je ozrl na Tresorierja.

— No, gospod Moulinet, — je rekel baron, ki se je medtem približal, — stvar se dobro pričinja. Zdi se mi, da ste ves očaran.

— Da, gospod baron, — je odvrnil oče vojvodinje, — to razkošje, to slavnostno razpeloženje, ta živahnost me očarja. Jaz sem rojen za visoko življenje. Smer mojega okusa protestira proti krivici mojeg rojstva.

— Vaš duh zadostuje, da se pozabi na to krivico, — je rekel baron ravnodušno.

Athenais, katere se je lotila grizetska razposajenost, se je obrnila proti Filipu ter vzkliknila:

— Ah, gospod Derblay, otvorite ta kmečki ples! To je mišeno. Pojdite, plešite z menoj!

Filip se ni zganil, omahujoč med željo, da odkloni to prošnjo ter skrbjo, da je neuljuden. Izmenjal je pogled s Claire.

Mlada žena je pri tej izzivalni zahtevi vojvodinje globoko prebledela.

Mnenja je bila, da je mera polna. Prisegla si je, da ne bo več pustila, da bi se Athenais polastila Filipa. Kljub temu pa se je še obotavljala, iz strahu, da bi ne ugajala svojemu možu.

Tedaj pa je čula porogljivi glas vojvode, ki ji je zašepetal:

— Ali vidite?

S kretanju roke je pokazal na Athenais, ki je požirala Filipa s svojimi poželjivimi očmi.

Claire se je stresla od bolesti in sramu. Njeno gorje pa je bilo še povečano vsled posredovanja vojvode. V istem trenutku, kot da se hoče končno odločiti usoda, je srečal pogled Filipa onega mlade žene in slednja je čitala v pogledu moža tako jasno odpor, da jo je vlekla neodoljiva sila k njemu. Stopila je par korakov naprej ter se dotaknila roke vojvodinje, ki je ravnokar ponovila: — Kaj ne, mlada otvoriva ples?

— Oprosti, če te motim, — jo je nagovorila Claire, — moram govoriti s teboj par minut.

— Govoriti z menoj? — je rekla vojvodinja, kateri očividno ni bilo všeč to vmešavanje. — Ali mora biti takoj sedaj?

— Da, takoj sedaj — je potrdila madama Derblay.

— Ali je kaj važnega?

— Da, nekaj skrajno važnega.

Athenais je pozorno ogledala obraz svoje prijateljice. Claire pa je prenesla ta pogled s tako trdnostjo, da je vojvodinja vznemirjena povesila oči, kajti bala se je resnega dogodka.

— Kaj pa je, moja draga? — je vprašala s sladkim glasom.

— Pojdi za menoj in izvedela boš, — je odvrnila Claire mrzlo.

Ne da bi dostavila besede in ne da bi se ozrla na Filipa je odvedla Claire Athenais v majhni salon.

(Dalec prihodnjik.)

Auguste Bardin:

Obešenec v omari.

Moj oče je bil umetniški ključničar. Bil je blaga duša in je kljub svoji veliki revščini skrbel za mojo dobro vzgojo, za kar mu ostanem hvaležen svoj živ dan.

Zvečer, ko je vsa družina sedela za veliko mizo, se je večkrat pripetilo, da je kdo potrkal na vrata. Navadno je kdo izgubil svoje ključke in prišel prosit očeta, naj mu odklene stanovanje.

Moj oče je vedno dejal, da pride takoj in si napisal naslov dotičnika. Ko smo poverljivi bili vstal, šel v delavnico, vzel kup raznih ključev in rožljaje odšel po stopnicah.

Prav rad je pripovedoval, kako je včasih prišla policija ponj in je odprl ali razbil vrata, za katerimi se je dogdil kak zločin ali samomor. Pripovedoval nam je o samomorileh o obešencih, o strašnem vonju v sobah, kjer so že več dni viseli.

Imel sem takrat petnajst let in sem bil silno samozavesten. — Zato kar nisem mogel verovati očetovemu pripovedovanju. Moj oče je kmalu spoznal, da se mu na tihem rogam, in sklenil je, da me o priliki vzame seboj.

Nekega zimskega večera smo začeli trkanje na vratih. Grem odpret: — Bil je policijski komisar in je hotel govoriti z mojim očetom.

Vedel sem že, za kaj gre, in šel sem iskat očetove ključke v delavnico. Ko sem se z njimi vrnil, mi je dejal oče:

— Vzemij pelerino in pojdi z menoj. Nesol mi boš orodje. Odpreti moram sobo, kjer se je nekdo obesil.

Zunaj je bil hud mraz in hodili smo s komisarjem precej časa, preden smo prišli do cillja. Vstopili smo v elegantno hišo kjer so morali stanovati zelo bogati ljudje.

Komisar je ravno hotel prijeti za tolkač velikih težkih vrat, ko so se ta odprla. Pokazal se je vratar.

— Naprej, gospodje!

— To je moj dečko, — je dejal moj oče, ko je zapazil, da me vratar začuden gleda.

Preko velikih marmornatih stopnic smo prišli v tretje nadstropje, kjer je bilo zbrano nekaj ljudi pred zaprtimi vrati. Ti so nam povedali, da se je v sobi obesil gospodarjev služabnik. Že pet dni ga ni bilo iz sobe.

Zakaj bi se bil obesil? Tega ni nihče vedel, toda iz sobe je prihajal čuden duh in vsi so prestrašeni stikali glave ter tajinstveno šepetali med seboj.

Vratar je prišel z močno svetilko in svetil mojemu očetu, ki je iskal primeren ključ, da odklene.

Toda vrata so menda bila dvakrat zaklenjena in moj oče se je zaman trudil. Slednjič je na povelje policijskega komisarja razbil ključavnico in vdril v sobo.

Moj oče me je prijel za roko in prva sva vstopila. Komisar in vratar sta nama sledila. Jaz si kar gledati nisem upal, kajti pričakoval sem, da zapazim na vrvi višee, gugajoče se truplo obešenca.

Toda soba je bila prazna! Vse v njej je bilo v redu, celo postelja je bila posteljana. Moj oče jo je potegnil od zida, misleč, da se truplo nahaja za njo, toda tudi tu nisem našli ničesar.

Tudi po mrtvecu ni dišalo v sobi, nasprotno, duhal sem prijeten vonj pomade za lase. To je bilo vse! Samomor so si menda izmislili razgreti možgani kake nerazvorne služkinje!

NATAKARICE NA JAPONSKEM

Male Ne-san, japonske natakarike, ki servirajo v kavarnah mesta Tokio čaj in pecivo, so, kot je imela japonska komisija za oceno plačevanja davkov priložnost konstatirati, povečini mlade deklice, katerim služi denar le v zabavo in razveseljevanje. Poizvedbe so dognale, da je po njih lastni izpovedi polovica od 7000 na Japonskem zaposlenih natakarike zapravi ves svoj zaslužek v toaletnih trgovinah in zabaviščih. Njihova služba je zelo plodonska, kajti povprečno zasluži taka Ne-san mesečno 20 do 25 jenov. Marsikatera zasluži mesečno do tristo jenov. Pomena vredno je omeniti, da natakarike zaslužijo največ v onih lokalih, kamor zahajajo revnejši sloji prebivalstva. Ubogi kuli, ki je vesel samo vsakih 14 dni enkrat, razsipa bogato s težko prisluženim denarjem in daje velike napitnine. Davčna oblast je nadalje tudi dognala, da znaša povprečna starost na Japonskem uslužbenih natakarike 19 let. Mnoge izmed njih pa so izpostavljene trdim službenim pogojem, kajti zaposlene so nepretrgoma od 10 dopoldne do 2 ali 3 jutraj drugega dne. Ta poklic pa nudi na Japonskem veliko ugodnost, ker se skoraj vsaka natakarike kmalu poroči. Da je temu res tako, razvidimo iz tega, da skoraj ne najdemo na Japonskem natakarike, ki bi imela več kot trideset let.

ADVERTISE IN GLAS NARODA

Ali vas nagljuje KAŠELJ?

Zadovoljeni odjemalci priporočajo

Severa's

Cough Balsam.

Idealno zdravilo zoper kašelj; prijetno, uspešno in zanesljivo.

Cena 25 in 50 centov.

Hitra odprava zoper akutni prehlad so

Severa's

Cold and Grip Tablets.

Cena 50 centov.

Ta dve zdravila so najboljša odprava v slučajih kašlja, prehlada in hripavosti.

Zahtevajte najprej pri lekarju.

W. F. SEVERA CO.

CEDAR RAPIDS, IOWA

SILA RMENEGA, ČRNEGA IN RJAVEGA PLEMENA

Svetovno gospodstvo belih ljudi izgineva radi silno naraščajočih rumenih, črnih in rujavih narodov. To je zapisal ameriški sociolog Lothrop Stoddard v neki znani knjigi. Obrambo proti temu vidi on samo v ustvarjenju ki bi složno nastopile proti tujim narodom. Da se zadrti rumena nevarnost, ki grozi posebno Ameriki, zahteva on, da se vsa Azijo prepusti Azijatom. Gospodstvo bele rase, ki se je z zmago nad Mongoli in Arabci ter odkritjem novih delov zemlje silno utrdilo in se razširilo po vsem svetu, je bilo do svetovne vojne splošno priznано, čeprav so se na vzhodu pokazali prvi znaki nevarnosti za bele narode. Po izjavah Stoddarda pa se je položaj vsled svetovne vojne silno izpremenil. Belo plemo poseduje štiri petine vse zemeljske površine, toda njegovo gospodstvo sega skoraj po vsej zemlji. — Med 1700 milijoni vseh ljudi pa pomeni število 550 milijonov belih ljudi precejšnjo manjšino. Vzbudil se je demokratičen duh, ideje o enaki upravičenosti vseh ljudi, kulturna delavnost belih narodov je nezavedne mase barvnih narodov prebudila iz njih spanja. — Posebno pa jim je svetovna vojna pokazala njih vrednost, ko so bili vsi ti narodi potegnjeni med grozno divjanje med belimi narodi samimi. Posebno razburjenje pa povzroča silna rodovitnost barvnih narodov. Dokazano je namreč, da se je bela rasa podvojila šele v osemdesetih letih, rumena in rujava rasa pa že v 60 letih in črni celo v 40 letih. Japonci so lep primer, kako si more tudi rumena rasa razviti vse elemente moderne civilizacije in prvi znak prebujenja je bila rusko-japonska vojna, ki je hajko o nepremagljivosti bele ev enkrat za vselej odpravila. Sedaj so pričeli vsajati tudi Kitajci. Oni imajo neizmerno ljudi, ki se izseljujejo v vse dežele. Pa tudi rujavi narodi v Egiptu in Indiji so dosegli mnogo samostojnosti od britanskega gospodstva. Orjaške korake napravljata tudi modernizacija Turčije in tudi črni so pričeli z živahnim gibanjem. Vendar vidi Stoddard glavno nevarnost v rumeni rasi. Gorovja, puščave in široki ocean so doslej ločili rumeni svet. Te zapreke pa vsled civilizacije vedno bolj in bolj padajo, kar seveda za enkrat ne pomenja vojne napovedi, pač pa daje možnost, da se rumeno plemo z mirnim predorom, potem priseljevanja ustavi med belimi narodi.

Kako žena nakupuje.

Neki nemški časopis za ljudsko psihologijo in sociologijo prinaša referat o psihologiji moderne reklame. Mož izda dolar za predmet, vreden petdeset centov, ki ga potrebuje. Žena izda 49 centov za predmet, vreden 50 centov, ki ga ne potrebuje. Ženi naprtena štedljivost je včasih veliko vprašanje. Njena nečimernost izda tudi v slabih razmerah nekaj za take stvari, ki niso direktno potrebne za življenje. Trgovinstvo bi se ne bilo tako razvilo, ako bi žena mislila enako kakor mož, ki smatra nakupovanje največkrat za naložno zadevo, dočim je ženi obiskovanje prodajaln zelo prijetno preganjanje časa. Ženi se mora nuditi znatno širša in podrobnejša naznanila kakor možu. Ona bo tudi dolge reklame pazno čitala, da najde ugodnejši nakup. Dolga časopisna naznanila o priložnostnem nakupu, ki vsebujejo suh seznam blaga s podatki cen, so v glavnem namenjena ženskanh.

Rad bi izvedel za naslov svojega brata JOHN VALENCICH in ANTONA PIRC. Pred par meseci sta se nahajala v Bear Creek, potem ne vem kam sta odšla. Zato prosim rojake, ako kdo ve za njih naslov, da mi ga javi ali naj se sama javita. Ker poročati njima imam več važnih zadev iz stare domovine. Albert Valencich, Box 129, Durant City, Pa. (2x 8,9)

Kretanje parnikov - Shipping News

12. januarja: München, Cherbourg, Bremen.
14. januarja: Thuringia, Hamburg.
16. januarja: Paris, Havre; Majestic, Cherbourg.
20. januarja: Pres. Harding, Bremen.
21. januarja: Deutschland, Hamburg. Bremen, Bremen.
23. januarja: Andania, Cherbourg.
27. januarja: Suffren, Havre.
29. januarja: Martha Washington, Trst.
30. januarja: Aquitania, Cherbourg; France, Havre.

6. februarja: Olympic, Cherbourg; Pres. Roosevelt, Bremen.
10. februarja: La Savole, Havre.
11. februarja: Westphalia, Hamburg.
13. februarja: Paris, Havre; America, Bremen; Pittsburgh, Cherbourg, Bremen.
16. februarja: Berlin, Cherbourg, Bremen.
17. februarja: Albert Ballin, Hamburg.
20. februarja: Aquitania, Cherbourg; Pres. Harding, Bremen.
24. februarja: De Grasse, Havre.
25. februarja: Thuringia, Hamburg.
27. februarja: Olympic, Cherbourg.

Vožnja tja in nazaj po nižjih cenah.

Naši parniki na tri vijake
RESOLUTE, RELIANCE
ALBERT BALLIN
DEUTSCHLAND
In znani enokabinjski parniki
CLEVELAND, WESTPHALIA
MOUNT CLAY, THURINGIA

\$198.—
Iz NEW YORKA do LJUBLJANE in NAZAJ
(Vojni davek posebej)

TEDENSKA ODPLUTJA
Za povratna dovoljenja in druge informacije se obrnite na lokalnega agenta ali na

United American Lines
(Harriman Line) Joint Service with
Hamburg American Line
35-39 Broadway, New York.

United American Lines
(Harriman Line) Joint Service with
Hamburg American Line
35-39 Broadway, New York.

United American Lines
(Harriman Line) Joint Service with
Hamburg American Line
35-39 Broadway, New York.

United American Lines
(Harriman Line) Joint Service with
Hamburg American Line
35-39 Broadway, New York.

United American Lines
(Harriman Line) Joint Service with
Hamburg American Line
35-39 Broadway, New York.

United American Lines
(Harriman Line) Joint Service with
Hamburg American Line
35-39 Broadway, New York.

United American Lines
(Harriman Line) Joint Service with
Hamburg American Line
35-39 Broadway, New York.

United American Lines
(Harriman Line) Joint Service with
Hamburg American Line
35-39 Broadway, New York.

United American Lines
(Harriman Line) Joint Service with
Hamburg American Line
35-39 Broadway, New York.

United American Lines
(Harriman Line) Joint Service with
Hamburg American Line
35-39 Broadway, New York.

United American Lines
(Harriman Line) Joint Service with
Hamburg American Line
35-39 Broadway, New York.

United American Lines
(Harriman Line) Joint Service with
Hamburg American Line
35-39 Broadway, New York.

United American Lines
(Harriman Line) Joint Service with
Hamburg American Line
35-39 Broadway, New York.

United American Lines
(Harriman Line) Joint Service with
Hamburg American Line
35-39 Broadway, New York.

United American Lines
(Harriman Line) Joint Service with
Hamburg American Line
35-39 Broadway, New York.

United American Lines
(Harriman Line) Joint Service with
Hamburg American Line
35-39 Broadway, New York.

United American Lines
(Harriman Line) Joint Service with
Hamburg American Line
35-39 Broadway, New York.

United American Lines
(Harriman Line) Joint Service with
Hamburg American Line
35-39 Broadway, New York.

United American Lines
(Harriman Line) Joint Service with
Hamburg American Line
35-39 Broadway, New York.

United American Lines
(Harriman Line) Joint Service with
Hamburg American Line
35-39 Broadway, New York.

United American Lines
(Harriman Line) Joint Service with
Hamburg American Line
35-39 Broadway, New York.

CUNARD

V JUGOSLAVIJO

(preko Cherbourga)

Znižane cene v tretjem razredu za tja in nazaj.

V LJUBLJANO in nazaj na

BERINGARJI) \$210

AQUITANIJI) \$206

MAURETANIJI \$206

in davek

8 in pol dne do Jugoslavije.

Odplutja ob sobotah. Tujak nastanjen

ni potnik so pripisani, če da bi bili

podvrženi kvoti. Vsi potniki tretjega

razreda so v kabinah. Neprekinjena

čistota. Izborna hrana. Za podrobnosti

vprašajte lokalnega agenta ali pa

CUNARD LINE

25 Broadway New York

CUNARD LINE

25 Broadway New York

CUNARD LINE

25 Broadway New York

CUNARD LINE

25 Broadway New York

CUNARD LINE

25 Broadway New York

CUNARD LINE

25 Broadway New York

CUNARD LINE

25 Broadway New York

CUNARD LINE

25 Broadway New York

CUNARD LINE

25 Broadway New York

CUNARD LINE

25 Broadway New York

CUNARD LINE

25 Broadway New York

CUNARD LINE

25 Broadway New York

CUNARD LINE

25 Broadway New York

CUNARD LINE

25 Broadway New York

CUNARD LINE

25 Broadway New York

CUNARD LINE

25 Broadway New York

CUNARD LINE

25 Broadway New York

CUNARD LINE